

Rozdział I. Wiadomości wstępne	11
1.1. Sprawa cywilna	13
diagram nr 1 – sprawa cywilna	14
1.2. Rodzaje postępowania cywilnego	15
diagram nr 2 – rodzaje postępowania cywilnego	16
1.3. Droga sądowa	17
diagram nr 3 – droga sądowa	18
diagram nr 4 – niedopuszczalność drogi sądowej (bezwzględna/względna)	18
diagram nr 5 – niedopuszczalność drogi sądowej (pierwotna/wtórna)	19
diagram nr 6 – skutki niedopuszczalności drogi sądowej	20
1.4. Rodzaje roszczeń wynikających z przestępstwa oraz możliwości ich dochodzenia	21
diagram nr 7 – rodzaje roszczeń wynikających z przestępstwa	22
1.5. Wpływ postępowania karnego na postępowanie cywilne	23
diagram nr 8 – wpływ postępowania karnego na postępowanie cywilne	24
1.6. Spory kompetencyjne pomiędzy sądami a organami administracji	25
diagram nr 9 – spory kompetencyjne pomiędzy sądami a organami administracji	26
1.7. Naczelne zasady postępowania cywilnego	27
diagram nr 10 – naczelne zasady postępowania cywilnego	28
1.8. Przesłanki procesowe	29
diagram nr 11 – przesłanki procesowe (dodatnie/ujemne)	30
diagram nr 12 – przesłanki procesowe (bezwzględne/względne)	31
Rozdział II. Podmioty postępowania cywilnego	33
2.1. Właściwości sądów w sprawach cywilnych	35
diagram nr 13 – właściwości sądów w sprawach cywilnych	36
diagram nr 14 – niewłaściwość sądu w postępowaniu procesowym	37
2.2. Właściwość rzeczowa	38
diagram nr 15 – właściwość rzeczowa sądu	39
2.3. Zasady ustalania wartości przedmiotu sporu	40
diagram nr 16 – zasady ustalania wartości przedmiotu sporu	41
2.4. Właściwość miejscowa	42
diagram nr 17 – właściwość miejscowa	42
diagram nr 18 – właściwość miejscowa ogólna	43
diagram nr 19 – właściwość szczególna przemienne	44
diagram nr 20 – właściwość szczególna wyłączna	45
2.5. Skład sądu w procesie	46
diagram nr 21 – skład sądu w procesie	47
2.6. Wyłączenie sędziego	48
diagram nr 22 – podstawy wyłączenia sędziego	50
diagram nr 23 – konsekwencje udziału w postępowaniu sędziego wyłączonego z mocy prawa	51
Rozdział III. Strony i uczestnicy postępowania cywilnego	53
3.1. Uczestnicy postępowania cywilnego	55
diagram nr 24 – uczestnicy postępowania cywilnego	55
diagram nr 25 – uczestnicy postępowania wg k.p.c.	56
3.2. Strony w postępowaniu cywilnym	57
diagram nr 26 – strony w postępowaniu cywilnym	58
diagram nr 27 – atrybuty strony procesowej	59
diagram nr 28 – brak strony procesowej	59

3.3. Zdolność sądowa	60
diagram nr 29 – zdolność sądowa	62
diagram nr 30 – brak zdolności sądowej	63
3.4. Zdolność procesowa	64
diagram nr 31 – zdolność procesowa	65
diagram nr 32 – brak zdolności procesowej	66
3.5. Zdolność postulacyjna	67
diagram nr 33 – ograniczenia zdolności postulacyjnej	68
3.6. Legitymacja procesowa	69
diagram nr 34 – legitymacja procesowa (wg Witolda Broniewicza)	70
diagram nr 35 – legitymacja procesowa (wg Jerzego Jodłowskiego i Teresy Misiuk-Jodłowskiej)	70
diagram nr 36 – legitymacja procesowa (wg Jerzego Jodłowskiego i Teresy Misiuk-Jodłowskiej)	71
diagram nr 37 – legitymacja procesowa (wg Jerzego Jodłowskiego i Teresy Misiuk-Jodłowskiej)	72
diagram nr 38 – brak legitymacji procesowej	73
3.7. Współuczestnictwo w procesie	74
diagram nr 39 – współuczestnictwo (czynne/bierne)	75
diagram nr 40 – współuczestnictwo (materialne/formalne)	76
diagram nr 41 – współuczestnictwo (zwykłe/jednolie)	77
diagram nr 42 – współuczestnictwo (konieczne/dowolne)	78
diagram nr 43 – współuczestnictwo (pierwotne/następcze)	79
diagram nr 44 – różnice między współuczestnictwem materialnym a formalnym	79
3.8. Interwencja procesowa	80
diagram nr 45 – rodzaje interwencji	81
diagram nr 46 – skutki wniesienia interwencji głównej	81
diagram nr 47 – zakres interwencji ubocznej	82
diagram nr 48 – uprawnienia interwenienta ubocznego	83
3.9. Przypozwanie	84
diagram nr 49 – przypozwanie	85
3.10. Pełnomocnictwa procesowe	86
diagram nr 50 – rodzaje pełnomocnictw	87
diagram nr 51 – przypadki wygaśnięcia pełnomocnictwa procesowego	88
diagram nr 52 – podmioty uprawnione do bycia pełnomocnikami procesowymi	89
diagram nr 53 – skutki braku ważnego pełnomocnictwa	90
Rozdział IV. Koszty postępowania cywilnego	91
4.1. Koszty postępowania	93
diagram nr 54 – koszty postępowania – podział	96
diagram nr 55 – zasady ponoszenia kosztów postępowania w procesie	97
diagram nr 56 – zasady ponoszenia kosztów postępowania w postępowaniu nieprocesowym	98
diagram nr 57 – zasady ponoszenia kosztów postępowania egzekucyjnego	98
diagram nr 58 – zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych	99
Rozdział V. Przedmiot postępowania cywilnego	101
5.1. Rodzaje powództw	103
diagram nr 59 – Rodzaje powództw	104
Rozdział VI. Czynności postępowania cywilnego	105
6.1. Podział czynności postępowania	107
diagram nr 60 – podział czynności postępowania (ze względu na tryb postępowania)	108
diagram nr 61 – podział czynności procesowych (ze względu na podmiot procesowy, przez który zostały dokonane)	109
6.2. Rodzaje pism w postępowaniu cywilnym	110
diagram nr 62 – pisma sądowe – rodzaje	110
6.3. Elementy pisma procesowego	111
diagram nr 63 – elementy pisma procesowego	112

6.4. Obligatoryjne elementy powództwa	113
diagram nr 64 – elementy powództwa	114
6.5. Skutki niezachowania wymogów dotyczących pism procesowych	115
diagram nr 65 – skutki niezachowania wymogów dotyczących pism procesowych	116
6.6. Ogólne zasady doręczeń	117
diagram nr 66 – ogólne zasady doręczeń	119
diagram nr 67 – doręczenia – rodzaje	120
diagram nr 68 – skutki zmiany adresu w toku postępowania	121
6.7. Posiedzenia sądowe	122
diagram nr 69 – posiedzenia sądowe	123
diagram nr 70 – posiedzenia przy drzwiach zamkniętych	124
6.8. Terminy w postępowaniu cywilnym	125
diagram nr 71 – terminy w k.p.c. – rodzaje	126
diagram nr 72 – terminy ustawowe a sądowe	127
diagram nr 73 – skutki uchybienia terminowi sądowemu	128
diagram nr 74 – zasady przywracania terminów	129
Rozdział VII. Postępowanie przed sądem I instancji	131
7.1. Skutki wytoczenia powództwa	133
diagram nr 75 – skutki wytoczenia powództwa	134
7.2. Skutki doręczenia pozwu	135
diagram nr 76 – skutki doręczenia pozwu	136
7.3. Zachowanie pozwanego w procesie	137
diagram nr 77 – skutki uznania powództwa	139
diagram nr 78 – formy obrony pozwanego w procesie	140
diagram nr 79 – konsekwencje niepodjęcia obrony przez pozwanego (bierność pozwanego)	141
7.4. Zarzuty	142
diagram nr 80 – zarzuty – rodzaje	143
7.5. Warunki dopuszczalności powództwa wzajemnego	144
diagram nr 81 – warunki dopuszczalności powództwa wzajemnego	145
7.6. Ugoda i postępowania medacyjne	146
diagram nr 82 – ugoda sądowa	148
diagram nr 82 ¹ – mediacja	149
7.7. Przygotowanie rozprawy	150
diagram nr 83 – przygotowanie rozprawy	151
7.8. Przebieg rozprawy	152
diagram nr 84 – przebieg rozprawy	153
7.9. Odroczenie posiedzenia	154
diagram nr 85 – odroczenie posiedzenia	155
7.10. Kumulacja roszczeń	156
diagram nr 86 – kumulacja roszczeń	157
7.11. Zmiana powództwa	158
diagram nr 87 – przedmiotowa zmiana powództwa	159
diagram nr 88 – podmiotowa zmiana powództwa	160
7.12. Cofnięcie powództwa	161
diagram nr 89 – cofnięcie powództwa	163
7.13. Zawieszenie postępowania	164
diagram nr 90 – zawieszenie postępowania	166
diagram nr 91 – skutki zawieszenia postępowania	167
diagram nr 92 – podjęcie zawieszonego postępowania	168
7.14. Umorzenie postępowania	169
diagram nr 93 – umorzenie postępowania	170
7.15. Odrzucenie pozwu	171
diagram nr 94 – odrzucenie pozwu	172

7.16. Przedmiot dowodu i ciężar dowodu	173
diagram nr 95 – dowód (przedmiot dowodu i ciężar dowodu)	174
7.17. Przebieg postępowania dowodowego	175
diagram nr 96 – postępowanie dowodowe – przebieg	176
7.18. Ocena wyników postępowania dowodowego	177
diagram nr 97 – ocena wyników postępowania dowodowego	178
7.19. Rodzaje domniemań	179
diagram nr 98 – domniemania – rodzaje	180
7.20. Uprawdopodobnienie	181
diagram nr 99 – uprawdopodobnienie	182
7.21. Rodzaje środków dowodowych	183
diagram nr 100 – podział środków dowodowych	183
diagram nr 101 – rodzaje środków dowodowych wg k.p.c.	184
7.22. Dowód z dokumentu	185
diagram nr 102 – dokument – rodzaje	186
7.23. Dowód z dokumentu o dowód ze świadków	187
diagram nr 103 – ograniczenia dopuszczalności dowodu z przesłuchania świadków lub stron	188
7.24. Dowód z przesłuchania świadków	189
diagram nr 104 – dowód z przesłuchania świadków	191
7.25. Ogłędziny	192
diagram nr 105 – ogłędziny	193
7.26. Przesłuchanie stron	194
diagram nr 106 – przesłuchanie stron	195
7.27. Zabezpieczenie dowodów	196
diagram nr 107 – zabezpieczenie dowodów	197

Rozdział VIII. Orzeczenia sądowe 199

8.1. Czynności procesowe sądu o charakterze decyzyjnym	201
diagram nr 108 – czynności procesowe sądu o charakterze decyzyjnym	202
8.2. Zasady orzekania w postępowaniu cywilnym	203
diagram nr 109 – zasady orzekania w postępowaniu cywilnym	205
diagram nr 110 – odstępstwa od zakazu orzekania ponad żądanie	206
8.3. Podstawy orzekania	207
diagram nr 111 – podstawy orzekania	208
8.4. Rodzaje wyroków	209
diagram nr 112 – rodzaje wyroków	210
8.5. Warunki wydania wyroku zaocznego	211
diagram nr 113 – wyrok zaoczny (cz. I)	212
diagram nr 114 – wyrok zaoczny (cz. II)	213
8.6. Skutki prawne orzeczeń	214
diagram nr 115 – skutki prawne orzeczeń	215
diagram nr 116 – prawomocność orzeczeń	216
diagram nr 117 – wykonalność orzeczeń	217
diagram nr 118 – przypadki, w których nie może zostać orzeczona natychmiastowa wykonalność	218
diagram nr 119 – rygor natychmiastowej wykonalności	218
diagram nr 120 – skuteczność orzeczeń	219
8.7. Rektyfikacja orzeczeń	220
diagram nr 121 – rektyfikacja orzeczeń	221

Rozdział IX. Postępowania odrębne 223

9.1. Postępowanie odrębne	225
diagram nr 122 – rodzaje postępowań odrębnych w k.p.c.	226
diagram nr 123 – sprawy rozpoznawane w postępowaniu w sprawach małżeńskich	226
diagram nr 124 – odrębności postępowania w sprawach małżeńskich	227

diagram nr 125 – sprawy rozpoznawane w postępowaniu w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi	228
diagram nr 126 – odrębności postępowania w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi	229
diagram nr 127 – sprawy rozpoznawane w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy	229
diagram nr 128 cz. I – odrębności postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy	230
diagram nr 128 cz. II – odrębności postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy	231
diagram nr 129 – sprawy rozpoznawane w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	232
diagram nr 130 cz. I – odrębności postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	233
diagram nr 130 cz. II – odrębności postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	234
diagram nr 131 – postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania	235
diagram nr 132 – sprawy rozpoznawane w postępowaniu w sprawach gospodarczych	236
diagram nr 133 – sprawy gospodarcze	237
diagram nr 134 cz. I – odrębności postępowania w sprawach gospodarczych	238
diagram nr 134 cz. II – odrębności postępowania w sprawach gospodarczych	239
diagram nr 135 – podstawy wydania nakazu zapłaty	240
diagram nr 136 – zarzuty	241
diagram nr 137 – podstawy wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym	242
diagram nr 138 – sprzeciw	243
diagram nr 139 – postępowanie uproszczone	244
diagram nr 140 cz. I – postępowanie uproszczone – odrębności	245
diagram nr 140 cz. II – postępowanie uproszczone – odrębności	246

Rozdział X. Środki zaskarżenia	247
10.1. Środki zaskarżenia	249
diagram nr 141 – środki zaskarżenia (systematyka)	250
10.2. Apelacja	251
diagram nr 142 – apelacja	253
diagram nr 143 – warunki formalne apelacji	254
diagram nr 144 – rodzaje orzeczeń sądu II instancji	255
10.3. Postępowanie apelacyjne	256
diagram nr 145 – postępowanie apelacyjne	257
10.4. Zażalenie	258
diagram nr 146 – zażalenia na orzeczenia wydane w I instancji	260
diagram nr 147 – zażalenie do Sądu Najwyższego	261
diagram nr 148 – rodzaje orzeczeń sądu wywołane wniesieniem zażalenia	262
10.5. Postępowanie zażaleniowe	263
diagram nr 149 – postępowanie zażaleniowe	264
10.5.1 Skarga na orzeczenie referendarza sądowego	265
diagram nr 149 ¹ – skarga na orzeczenie referendarza sądowego	266
10.6. Skarga kasacyjna	267
diagram nr 150 – skarga kasacyjna	269
diagram nr 151 – warunki formalne skargi kasacyjnej	270
diagram nr 152 – rodzaje orzeczeń sądu SN w postępowaniu kasacyjnym	271
10.7. Postępowanie kasacyjne	272
diagram nr 153 – postępowanie kasacyjne	273
10.8. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	274
diagram nr 153 ¹ – skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	275
diagram nr 153 ² – warunki formalne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	276
10.9. Skarga o wznowienie postępowania	277
diagram nr 154 – skarga o wznowienie postępowania	279
diagram nr 155 – warunki skargi o wznowienie postępowania	280
10.10. Postępowanie ze skargi o wznowienie	281
diagram nr 156 – postępowanie ze skargi o wznowienie	281

Rozdział XI. Postępowanie nieprocesowe	283
11.1. Postępowanie nieprocesowe	285

diagram nr 157 – wszczęcie postępowania nieprocesowego	286
11.2. Podmioty postępowania nieprocesowego	287
diagram nr 158 – podmioty postępowania nieprocesowego	288
diagram nr 158 ¹ – podmioty postępowania nieprocesowego	289
11.3. Formy obrony uczestnika w postępowaniu nieprocesowym	290
diagram nr 159 – formy obrony uczestnika w postępowaniu nieprocesowym	290
11.4. Orzeczenie sądu w postępowaniu nieprocesowym	291
diagram nr 160 – orzeczenia sądu w postępowaniu nieprocesowym	291
diagram nr 161 – skutki prawne orzeczeń	292
11.5. Środki zaskarżenia w postępowaniu nieprocesowym	293
diagram nr 162 – środki zaskarżenia w postępowaniu nieprocesowym	294
diagram nr 163 – skarga na orzeczenie referendarza sądowego	295
11.6. Podstawowe różnice między procesem a postępowaniem nieprocesowym	296
diagram nr 164 – podstawowe różnice między procesem a postępowaniem nieprocesowym	296
Rozdział XII. Sądownictwo polubowne	297
12.1. Sąd polubowny	299
diagram nr 165 – rodzaje sądów polubownych	300
diagram nr 166 – zapis na sąd polubowny	301
diagram nr 167 – postępowanie przed sądem polubownym	303
diagram nr 168 – kontrola orzeczeń sądu polubownego	304
Rozdział XIII. Postępowanie zabezpieczające	307
13.1. Zabezpieczenie roszczeń	309
diagram nr 169 – przesłanki zabezpieczenia roszczeń	310
diagram nr 170 – rodzaje zabezpieczenia roszczeń	311
diagram nr 171 – warunki wydania zarządzenia tymczasowego	312
diagram nr 172 – ustanie zabezpieczenia roszczeń	313
Rozdział XIV. Postępowanie egzekucyjne	315
14.1. Egzekucja	317
diagram nr 173 – rodzaje egzekucji	318
diagram nr 174 – warunki dopuszczalności egzekucji	319
diagram nr 175 – sposoby prowadzenia egzekucji świadczeń pieniężnych	320
diagram nr 176 – egzekucja świadczeń niepieniężnych	320
diagram nr 177 – podmioty postępowania egzekucyjnego	321
diagram nr 178 – rodzaje tytułów egzekucyjnych	322
diagram nr 179 – tytuł wykonalności	322
diagram nr 180 – wszczęcie postępowania egzekucyjnego	323
diagram nr 181 – umorzenie egzekucji	324
diagram nr 182 – zawieszenie egzekucji	326
diagram nr 183 – ograniczenia egzekucji	327
diagram nr 184 – podział sumy uzyskanej z egzekucji	328
diagram nr 185 – powództwa przeciwegzekucyjne	329
diagram nr 186 – środki zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym	330
Rozdział XV. Międzynarodowe postępowanie cywilne	331
15.1. Zasady międzynarodowego postępowania cywilnego	333
diagram nr 187 – zasady międzynarodowego postępowania cywilnego	334
15.2. Jurysdykcja krajowa	335
diagram nr 188 – jurysdykcja krajowa	336
diagram nr 189 – zwolnienia spod jurysdykcji krajowej	337
15.3. Skuteczność orzeczeń sądów zagranicznych	338
diagram nr 190 – skuteczność orzeczeń sądów zagranicznych	339
diagram nr 191 – warunki uznania orzeczenia sądu zagranicznego	340
Wykaz literatury	341